

Unizons verksamhetsberättelse 2017

Innehåll

Året som gått.....	3
Fokus: #METOO.....	4
ORGANISATION OCH VERKSAMHET	5
Medlemmarna.....	5
Nya medlemmar 2017.....	5
Unizons årsmöte 2017.....	5
Unizons idépris	6
Styrelsen.....	6
Kansli	7
Medlemskap i andra organisationer	7
MEDLEMSSTÖD	9
Medlemskommunikation	9
Medlemsutbildningar	9
Unizons grundkurser	11
Fokus: Språkets makt	11
”Kvinna misstänks ha våldtagits	12
Könsneutralt språk hotar jämställdhetsarbetet	12
STÖD OCH SKYDD	13
Statistik.....	13
Tjejjouren.se.....	14
Fokus: Barn på skyddat boende	15
Unizons barnnätverk	15
Utredningen Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende SOU 2017:112.....	16
Kritik mot betänkandet ”Se barnet”	16
PREVENTION.....	17
Spjutspetsgruppen	17
Unizon fortsatt viktig aktör i att utbilda i våldsprevention	18
Våldsprevention 2017 – En vecka fri från våld.....	19
Fokus: Fortsatt arbete för frihet från porr 2017	20
Porren – elefanten i rummet.....	20
Fokus: En ny sexualbrottslagstiftning och kriminalisering av svenskars sexköp utomlands.....	23
KOMMUNIKATION OCH PÅVERKAN	25

Digitala medier	27
Remissvar	27
Kvinnofridsbarometern 2017	28
BOUJT	30
Internationellt arbete.....	30
FN-DAGAR.....	32
Internationella Kvinnodagen 8:e mars	32
Internationella Flickadagen 11 oktober	32
Internationella dagen mot våld mot kvinnor 25 november	32
MEDVERKAN & ARRANGEMANG	33
Jämställdhetsdagarna.....	33
CSW – Commission on the Status of Women	33
Barnrättsdagarna.....	33
Almedalen.....	33
Utbildning i inkluderande bemötande	35
Unizon deltog även och arrangerade seminarium på följande arrangemang:	35
Framåtblick 2018, Zandra Kanakaris, ordförande Unizon.....	36
Årsplan 2017.....	37
Förteckning av medlemmar	37
Årsredovisning innehållande ekonomisk berättelse och revisionsberättelse.....	37

Året som gått

2017 kommer att gå till historien som det år då kvinnor återigen gick samman i ett gemensamt vrål mot mäns våld, både i arbetslivet och i hemmet. En verklighet som jourerna varit medvetna om de senaste 40 åren - vi har #metoo varje dag och vi finns kvar oavsett medieuppmärksamhet eller inte. #metoo levde dock ovanligt länge i medierna och kvinnor visade ett exceptionellt mod och solidaritet med varandra i upprop efter upprop. Till slut blev det också ohållbart för förövarna att gömma sig och flera kända män fick stå till svars för årtal av trakasserier och våld mot kvinnor. Vi vet ännu inte vidden av detta upprop men vi avslutade året med övertygelsen att om vi håller i nu så kan vi åstadkomma förändring på riktigt och ta nästa steg för jämställdhet.

Att hålla i och hålla ut är just kvinno- och tjejjoursrörelsens styrka. Vi har gjort det i 40 år och 2017 var inget undantag. 2017 växte vi oss starkare, både till antalet medlemmar, i röststyrka och i resultat av utfört arbete och samtidigt som #metoo debatterades i media pågick ordinarie politiskt arbete med nya utredningar, lagförslag och vardagens kamp med att stötta och skydda kvinnor och barn från mäns våld. Kvinnofridsbarometern som mäter kommunernas arbete med kvinnofrid visade tyvärr att förändringen går långsamt och att arbetet ännu inte är resurssatt, prioriterat eller formaliserat i den utsträckning som vi kräver. Ibland är det svårt att se i vardagen hur vårt gemensamma arbete spelar roll. Då vill jag påminna om att vi trots svårigheter med implementering har en av världens mest progressiva lagstiftningar och att vi faktiskt är många som kämpar, varje dag, oavsett mediauppmärksamhet.

Vi tar oss ständigt an problem som står i vägen för vårt mål, ett sådant område är porrens skadeverkningar. Män och killar utövar en majoritet av våldet i världen och en stor del av det våldet går att förebygga. Vår populärkultur skapar attityder, värderingar och beteenden. Porren och dess tillgänglighet och anonymitet är en avgörande faktor att motverka om vi på allvar ska få män och killars sexuella våld att upphöra. Mäns sexuella våld inte är en naturkatastrof och män kan förändras men då måste vi våga ta de riktigt svåra striderna, en av dem är mot porrindustrin, en industri som sprider kvinnohat helt oreglerat till oss och alla våra barn. Det är en skam att detta fått fortgå.

2017 vågade Unizon och våra medlemsjourer ta debatten och nu är vi många som vågar. Om det våldspreventiva arbetet ska vara verksamt så krävs att vi på riktigt adresserar dagens mainstreamporr för vad den är, kvinnohat förklätt till sex. Hittills har vi nämnt idrottens påverkan och potential, vi har kämpat för att könsdiskriminerande reklam ska upphöra - men porren har varit elefanten i rummet. Nu är denna mångmiljardindustri inte längre oemotsagd i sin spridning av sexuella övergrepp och våld mot kvinnor.

Året som gick innebar också ett intensifierat arbete med jourernas finansiering. De statsbidrag som delats ut till jourerna under tre år började utvärderas och vi visste vid slutet av 2017 ännu inte konsekvenserna av det arbetet. Konflikten mellan kommunerna och staten om vem som ska betala för kvinnors grundläggande rättighet att leva ett liv fritt från våld kvarstår. Den statliga utredningen om barn på skyddat boende slutfördes och resultatet av den vet vi ännu inte heller. Det vi vet är att barn som upplever pappas våld mot mamma har rätt till stöd och skydd och att det hittills är jourerna som stått för merparten av det stödet. Vi vet också att konkurrensutsatta kvinnor och barns rätt till

stöd och skydd från våld inte kommer att innebära ökad kvalitet.

Den politiska påverkan vi gör av vårt dagliga stödarbete är unikt och vår röst kommer inte tystna. Vi är jourer som stöttar, skyddar, förebygger och påverkar, allt på samma gång. Vi är flera olika sorters verksamheter som pratar med en unison röst och som arbetar mot ett gemensamt mål, ett jämställt samhälle fritt från våld för alla. Detta kommer vi att fortsätta med så länge vår vision inte är verklighet. 2017 tog oss ytterligare en bit på vägen.

Bästa hälsningar
Olga Persson
Generalsekreterare Unizon

Fokus: #METOO

Hösten 2017 dominerades av uppropet metoo. Tiotusentals kvinnor och flickor vittnade om mäns och killars sexuella våld, allt från sexuella trakasserier till grova våldtäkter i bransch efter bransch, i hemmet och som del av prostitution. Plötsligt ville alla tala om sexuellt våld och vad som kunde göras åt det. Det talades om att tystnadskulturen måste brytas. Inom Unizon vet vi att kvinnor berättat i alla tider, men att omgivningen valt att inte lyssna. Förrän nu. Vårt viktigaste budskap var att lyssna på kvinnors vittnesmål, tro på dem och ta dem på allvar. Det som jourerna alltid gjort.

Sexuellt våld är en central del av mäns våld mot kvinnor och något kvinno- och tjejjourerna har stor kunskap om både när det gäller att stötta och att förebygga. Kvinnojourerna ser hur sexuellt våld går hand i hand med det fysiska och psykiska våldet män utöver mot närstående. Sexuellt våld såsom incest, våldtäkt, prostitution och att sprida sexuella bilder utan lov är den vanligaste anledningen för barn och unga att höra av sig till en tjej- eller ungdomsjour.

På Unizons jourer märktes #metoo på två sätt. Dels ökade engagemanget i samhället. Nästan två av fem jourer uppgav att fler velat engagera sig i juren efter #metoo. Intresset ökade också från skolor, som efterfrågade stödjande och våldsförebyggande insatser, samt privatpersoner och lokala företag som ville skänka saker och pengar.

Fler kvinnor och tjejer sökte också stöd. Särskilt tjej- och ungdomsjourerna märkte av ett ökat antal stödsökande, en ökning som blev mer markant med tiden. Tjejjourerna berättade att fler kunde beskriva och sätta fingret på det våld de hade utsatts för och att det var fel.

– På besök ute i skolor där vi föreläser om samtycke och övergrepp har vi märkt en stor skillnad. Tjejerna känner sig mer trygga med att dela med sig av sina egna berättelser om sexuella övergrepp, sade Suada Dani, samordnare på Tjejjouren Meja i Eskilstuna.

– Flera stödsökande har specifikt nämnt #metoo som anledning till att de kontaktar oss och berättat att de genom #metoo insett att det som de har blivit utsatta för faktiskt är övergrepp, sade Cecilia Bödker Pedersen, verksamhetschef på Föreningen Storasyster i Stockholm.

Metoo visade att det kan vara förlösande att berätta om ett övergrepp rakt ut i sociala medier, men att behovet av att prata med någon som lyssnar och har kunskap om sexuella övergrepp kvarstår.

Effekter av #metoo

Varannan tjejjour uppgav att de hade ett ökat antal stödsökande efter #metoo.

7 av 10 tjejjourer uppgav att fler ville engagera sig ideellt i jouren efter #metoo.

13 % av kvinnojourerna uppgav att de hade ett ökat antal stödsökande efter #metoo.

3 av 10 kvinnojourer märkte av fler ville engagera sig ideellt i jouren efter #metoo.

Uppgifterna baseras på en enkät som gjordes i december 2017. 67 jourer svarade på enkäten.

ORGANISATION OCH VERKSAMHET

Unizon är ett riksförbund för kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och andra idéburna stödverksamheter. Förbundets högst beslutande organ är kongressen, som väljer styrelse och fastslår verksamhetsberättelse, årsplan och treårsplan. Förbundets operativa arbete utförs av kansliet i Stockholm.

Unizon arbetade 2017 utifrån de två huvudmålen:

1. Våra medlemsföreningar erbjuder en verksamhet av jämn och hög kvalitet och samarbetet med aktörer på kommunal-, landstings-, regional- och statlig nivå fungerar väl under 2017.
2. Kunskap och påverkansarbete om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, unga och barn, våldsprevention och verksamhet riktad till förövare har spridits till andra aktörer verksamma inom området, myndigheter, kommuner, regioner, till allmänheten samt till riksdag och regering.

Medlemmarna

År 2017 var totalt 139 jourer anslutna till förbundet, varav 89 kvinnojourer, 41 tjej- och ungdomsjourer, samt 8 jourer specialiserade på sexuella övergrepp och 1 övrig medlem. Under 2017 antogs 6 nya medlemsföreningar.

Nya medlemmar 2017

Kvinnohuset Örebro

Tjejjouren Vara

Survivors Västervik

Kungsbacka Kvinnojour

Kvinnojouren Emelie, Strömsund

Hand i hand för Kvinnofrid, Umeå

Ungdomsjouren Schysst, Sigtuna, och Tjejjouren Mira, Nyköping, välkomnades också som medlemmar genom Kvinnojouren Sigtuna och Kvinnojouren Mira.

Unizons årsmöte 2017

Över 130 personer från 61 jourer deltog på årsmötet som hölls 22-23 april i Malmö. Malmö Kvinnojour var värdar och mötet leddes av Johanna Storbjörk.

– Vi som samlas i det här rummet räddar liv varje dag. Jag är hedrad att vara ordförande för denna fantastiska folkrörelse som varje dag stöttar och skyddar kvinnor och barn som utsatts för mäns våld, sade Zandra Kanakaris, Unizons ordförande.

Årsmötet inleddes med minnestal och en tyst minut för Ingrid Fredriksson, som var med och grundade Unizon för 21 år sedan och ägnade sitt liv åt att stötta och skydda kvinnor och barn som utsatts för mäns våld. Ingrid Fredriksson gick bort i början av april 2017.

Efter en genomgång av förbundets aktiviteter 2016 godkändes verksamhetsberättelsen, resultat- och balansräkning och styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2016.

Val av styrelse

Margaretha Olofsson fick förnyat förtroende som kassör för två år. Till styrelseledamöter röstade årsmötet enligt valberedningens förslag för omval på två år av Robin Rocksten, Catarina Gustafsson, Eva Gussing och Aisha Mussa Gaas.

Motioner och propositioner

Motioner rörde bland annat ändringar i stadgarna gällande reglering av nomineringstid och förslag på fler platser i förbundsstyrelsen. Styrelsen lade fram förslaget att byta ut namn på Unizons årsmöte till kongress, vilket årsmötet sade ja till.

Några tjejjourer yrkade för att medlemsorganisationer ska kunna vara medlemmar i flera nationella organisationer för tjej- och ungdomsjourer. Styrelsen yrkade avslag på motionen, då Unizons stadgar säger att medlem inte kan vara medlem i annan riksorganisation för kvinnojouren. Efter votering beslutade årsmötet i enlighet med styrelsen samt för en stadgeändring, den nya lydelsen: Medlem kan inte vara medlem i annan riksorganisation för kvinnojouren, tjej-, trans-, och ungdomsjourer. Medlem kan ingå i lokala och regionala nätverk och plattformar vars värdegrund är förenlig med Unizons.

Unizons idépris

Unizon delar varje år ut ett idépris på 25 000 kronor till en organisation inom förbundet. Idépriset delas ut på årsmötet och gick 2017 till Kvinnojouren i Lund med motiveringen:

"Jouren har i projektet Fri från våld arrangerat aktiviteter för nyanlända och ensamkommande unga, på mötena har jouren med språkliga och kulturella kompetenser lyckats överbygga barriärer. Genom samtal om jämställdhet, genus, mänskliga rättigheter har jouren på ett konkret och enkelt sätt lyckats prata om och arbeta mot destruktiva maskulinitetsroller. Allt detta möjliggör en lyckad integration för ett inkluderande jämställt samhälle fritt från våld. Grattis Kvinnojouren Lund till Unizons idépris 2017"

– Vi är enormt hedrade och glada över detta och ska med stolthet bära med oss priset hem till jouren. Så himla häftigt, sade Xhenita Shala och Agneta Idbohrn från jouren med glädjetårar i ögonen.

Styrelsen

2017 bestod styrelsen av Zandra Kanakaris, ordförande, Aisha Mussa Gaas, vice ordförande och styrelseledamöter Marie Unander-Scharin, Mikael Gustafsson, Sabina Nilsson, Robin Rocksten, Catarina Gustafsson, Eva Gussing och kassör Margaretha Olofsson.

Styrelsens jourtillhörigheter

Zandra Kanakaris, 1000 möjligheter
Aisha Mussa Gaas, Somaya kvinno- och tjejjour
Marie Unander-Scharin, Sigtuna kvinnojour
Mikael Gustafsson, Kvinnojouren Pax
Sabina Nilsson, Tjejjouren Lotus
Robin Rocksten, Agera kvinnojour
Catarina Gustafsson, Kvinno- och tjejjouren Jönköping
Eva Gussing, Qjouren
Margaretha Olofsson, Kvinnojouren Mira

Kansli

Kansliet utför förbundets operativa arbete, med administration, omvärldsbevakning, kommunikation, metodutveckling och kompetensutveckling för medlemmar. Kansliet bistår förbundsstyrelsen i sitt arbete och fungerar som ett stöd till medlemmarna. 2017 utgjordes kansliet av följande personer. Anställningsgrad i heltid om inget annat anges.

Olga Persson, Generalsekreterare
Lotta Sonemalm, Kanslichef
Rebecka Andersson, Verksamhetsutvecklare, Våldsförebyggande arbete
Natalia Batenkova, Projektmedarbetare, SAfE
Maria Björsson, Verksamhetsutvecklare, Medlemsstöd och utbildning, åter 1/9
Katarina Drevenlid, kanslist, anställd från 13/2, 60 %
Sofie Eriksson, Verksamhetsutvecklare, Våldsförebyggande arbete t.o.m. 15/1
Elin Holmgren, Verksamhetsutvecklare, Kvinnofrid
Nina Ljungberg, Pressekreterare och kommunikatör
Hanna Nordberg, Verksamhetsutvecklare, Våldsförebyggande arbete, anställd från 29/5
Margaretha Olofsson, ansvarar för förbundets bokföring, löner och övrig ekonomisk administration, 60 %
Emma Söderström, Pressekreterare, åter 26/6

Övriga anställda under året:

Josefine Högström, timanställd kvalitetssäkrare och bemötandeansvarig för Tjejjouren.se

Medlemskap i andra organisationer

Unizon var vid utgången av 2017 medlem i följande organisationer för att bevaka och föra fram medlemsföreningarnas intressen. Nätverk och organisationer där Unizon fanns representerade i styrelsen:

- GNWS (Global Network of Women Shelters)
- Sveriges Kvinnolobby

- WWP-EN (Working With Perpetrators European Network)
- WAVE (Women Against Violence Europe)

Övriga nätverk och organisationer Unizon var medlemmar i 2017:

- Arbetsgivarorganisation KFO
- EAPN (European Anti Poverty Network)
- ECPAT
- Famna
- Forum för frivilligt socialt arbete
- Forum Kvinnor och Funktionshinder
- Ideell Arena
- KSAN (Kvinnoorganisationernas samarbetsråd för alkohol och narkotikafrågor)
- Men Engage
- MIND
- Nordiska Kvinnor mot Våld
- UN Women Sweden
- EU Civil Society Platform/EU Anti-Trafficking Coordinator

Projekt

Under 2017 drev Unizon följande projekt:

Kriminalvården

Inom Kriminalvården bedrev Unizon projekt på kvinnoanstalten Färingsö.
Medel från: Kriminalvården.

Kvinnoanstalten Färingsö

Unizon höll i samtalserien "Kärlek och våld" om våld i nära relation och våldets mekanismer på kvinnoanstalten Färingsö. Målet var att låta kvinnorna komma till tals om vad de varit med om. I kursen ingick även information om Qjouren så att det skulle bli lättare för våldsutsatta kvinnor att veta var de kan vända sig.

SAfE – Solidarity Action for Equality

Ett helhetsarbete mot mäns våld mot kvinnor i nära relationer i Ryssland. 2017 var år 3 av projektets totalt 4 år.

Projektmedarbetare från Unizon: Natalia Batenkova.
Projektägare: MÄN (tidigare Män för jämställdhet).
Medel från Sida.

MEDLEMSSTÖD

Kärnan i Unizons arbete är medlemmarna, allt förbundets arbete utgår från medlemmarnas intresse. På Unizons kansli inrättades 2016 en särskild tjänst för medlemsservice, som snabbt ser till att medlemmarna får den hjälp de behöver och snabba svar på sina frågor. En annan del av medlemsvården är att se till att förbundet har nära och god kontakt med medlemsjourerna, detta görs genom bland annat studiebesök och genom att förbundsstyrelsen och kansliet har hög närvaro vid de medlemsutbildningar och konferenser som förbundet anordnar. Unizon lägger också stor vikt vid att se till att utbildningarna håller god kvalitet och att deltagarna blir väl omhändertagna.

Förbundets påverkansarbete utgår från erfarenheten och kunskapen hos Unizons medlemmar. Medlemmarna bidrar genom att årligen lämna in statistik, snabbt uppmärksamma förbundet på saker som de möter i sin dagliga verksamhet och som behöver komma upp på den politiska agendan och genom att vara aktiva och delta på utbildningar och andra arrangemang som förbundet anordnar. Genom denna pågående, levande och öppna dialog mellan medlemmarna och förbundet växer Unizon i antal medlemmar, och behåller känslan av att vara ett vi.

Studiebesök

Under 2017 besökte förbundets kansli flera av medlemsföreningarna. Kansliet besökte bland andra Skyddsjouren Ängelholm, Kvinnojouren Frida, Hässleholm, Kvinnocenter Tensta Hjulsta, Kvinnohuset Tranan, Skövde, Föreningen Kvinnojouren Malmö, Kvinno- och tjejjouren Jönköping, Tjejjouren Indra, Stockholm Väst och Föreningen Storasyster. Flera medlemsföreningar gjorde också studiebesök på Unizon, bland andra Borås kvinnojour och RISE.

Medlemskommunikation

Unizons kansli bistår medlemmarna med omvärldsbevakning och medlemsinformation genom mejlutskick, postutskick, hemsida, sociala medier och nyhetsbrev. Via mejlenkäter samlas information och underlag in från medlemsjourerna för att kunna användas i förbundets påverkansarbete. Under 2017 gjordes enkäter bland annat om öppettider och söktryck under semestrar och jul, behov av nya volontärer, effekter av #metoo, placeringar och finansiering. Unizon sammanställde även medlemsföreningarnas arrangemang inför Internationella kvinnodagen 8:e mars samt FN:s internationella dag för avskaffandet av våld mot kvinnor 25:e november.

Medlemsutbildningar

Unizons inspirationshelg
25-26 februari, Stockholm

Temat för helgen var Att följa med samtiden, med pass bland annat om språkets makt och

prostitution. nxtME föreläste om att Våga fråga – bemötande vid incest och Rise om vägar till läkning för den som utsatts. Den statliga utredningen om barn på skyddat boende (Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende SOU 2017:112) presenterade sig och utredningen och Tjejjouren Huddinge föreläste om metodmaterialet Medveten som de fick Unizons idépris för 2016.

Antal deltagare: 106

Snittbetyg: 4,7 av 5

Medlemsutbildning

13-14 maj, Stockholm

En utbildning om kvinnors utsatthet i migrationsprocessen, på nätet och som anställd/volontär på jouren och hur vi på kvinno- och tjejjourerna bäst stöttar. Linnéa Claeson, juriststudent och grundare av instagramkontot Assholes online föreläste om hat och hot på nätet och Kvinnocenter Tensta Hjulsta berättade om sitt arbete med asylsökande kvinnor.

Deltagare: 76

Snittbetyg: 4,7 av 5

Utbildning Porrfrött 2.0

9 juni, Stockholm

En utbildningsdag ägnad åt porren och hur Unizons medlemmar kan arbeta vidare och hitta strategier för att arbeta mot porrens skadeverkningar. Professor Gail Dines föreläste om hur porrindustrin kapat vår sexualitet och gav deltagarna en bild av hur arbetet går framåt i USA. Reality Check och Looker Room gav exempel på hur de arbetar mot porren i Sverige.

Deltagare: 45

Snittbetyg: 3

Nationell grundkurs för kvinnojourer och tjej- och ungdomsjourer

10-11 juni i Stockholm

Deltagare: 46

Snittbetyg: 4,3

Medlemsutbildning

23-24 september, Stockholm

En utbildningshelg med tema sekundärtraumatisering och bemötande, med fokus bland annat på särskilt utsatta grupper.

Deltagare: 63

Snittbetyg: 4,5

Nationell grundkurs för kvinnojourer och tjej- och ungdomsjourer

21-22 oktober i Stockholm

Deltagare: 58

Snittbetyg: 4,3

Ordförande- och ledarskapskonferens

24-25 november, Stockholm

Innehåll: Response-Based Practice, delegationsordning, vikten av arbetsgivaransvar, hur man

förebygger konflikter på arbetsplatsen och tolkar varandra välvilligt.

Deltagare: 93

Snittbetyg: 4,5 av 5

Utbildning RBP – Response-Based Practice

27 november, Stockholm

Heldagsworkshop med praktisk inriktning.

Deltagare: 42

Snittbetyg: 4,8 av 5

Unizons grundkurser

Syftet med Unizons grundkurser är att hålla en jämn och hög kunskapsnivå hos alla medlemmar i förbundet. Grundkursen finns i en version för kvinnojourer och en för tjejjourer och ungdomsjourer. Den kan arrangeras av medlemsjourerna själva och leds av jouraktiva som utbildats till kursledare av Unizon. Under 2016 hölls 10 lokala grundkurser, 8 för kvinnojourer och 2 för tjej- och ungdomsjourer, på flera orter runt om i landet. Totalt deltog 99 personer.

Fokus: Språkets makt

Att benämna och därmed synliggöra våld har alltid varit centralt i kvinno- och tjejjourrörelsens stöd- och påverkansarbete. Det handlar dels om att inte dölja att våld som samhällsproblem är könat, det vill säga mäns våld mot kvinnor, killars våld mot tjejer och pappas våld mot mamma. Dels handlar det om att tydliggöra förövarens handlingar och den våldsutsattas motstånd.

Forskning bekräftar att det språk som används för att skildra våldsutsattas och våldsutövares handlingar har stor betydelse både för inblandade personer och för hur våldet förstås i samhället.

Många tycker det är ovant och otäckt att tala om våld och väljer därför ord som osynliggör våldshandlingarna och förövarens ansvar. Detta riskerar att skuldbelägga den som utsatts. Unizon arbetar därför aktivt med att synliggöra vikten av rättvisande beskrivningar av våld för alla som skriver eller pratar om våld, både på individ- och samhällsnivå. De senaste fem åren har Unizon använt sig av metoden Response-Based Practice, RBP, som överensstämmer väl med jourrörelsens användning av språket i sitt arbete. Metoden har utvecklats av kanadensiska forskarna och terapeuterna Linda Coates och Allan Wade. Allan Wade har de senaste åren på Unizons initiativ utbildat hundratals representanter från kvinno- och tjejjourerna. 2017 medverkade han i Unizons första utbildning för journalister. Den 27:e november 2017 bjöd Unizon in till en praktisk heldagsworkshop i RBP, Response-Based Practice för förbundets jourer, tillsammans med Allan Wade. Dagen var inriktad på hur RBP kan användas i det dagliga arbetet på juren. Allan Wade föreläste också på Unizons ordförande- och ledarskapskonferens.

"Om du slår någon med en stekpanna är det inte matlagning, om du rånar en bank är det inte en ekonomisk transaktion och om du snor en bil är det inte en bilpool - att våldta ett barn är inte sex med ett barn. Sex är en ömsesidig handling, barn kan inte samtycka till eller ha sex".

Citat Allan Wade, som också står bakom initiativet Tell it like it is, som arbetar för rättvisa och rättvisande beskrivningar av våld och sexuella övergrepp mot barn.

”Kvinna misstänks ha våldtagits”

Bland det mest grundläggande i journalistiken är att svara på frågorna när, var, hur, vad, vem och varför, och på journalistutbildningar uppmanas studenter att använda aktiva satser och rak ordföljd. Ändå ser vi fortfarande omskrivningar av mäns våld mot kvinnor som ”lägenhetsbråk”, ”olämpligt beteende”, ”konflikt”, ”pussar och kramar” och som något kvinnor ”råkar ut för”. Vi ser att ”en kvinna misstänks ha misshandlats” istället för att ”en man misstänks ha misshandlat en kvinna” eller att ”gymnasietjejer utsätts för sexuella trakasserier” istället för att ”gymnasiekillar utövar sexuella trakasserier”.

Den 24:e november 2017 anordnade Unizon ett seminarium för journalister som fick möjlighet att reflektera över och fördjupa sin kunskap om språkets betydelse och makt, samt verktyg för att rapportera om våld på ett rättvisande sätt, utan att tumma varken på pressetiska regler eller objektiviteten. Medverkade gjorde förutom Allan Wade, Kerstin Weigl, reporter Aftonbladet som 2015 tilldelades Lukas Bonniers stora journalistpris för sin granskning av mäns dödliga våld mot kvinnor och Olga Persson, generalsekreterare Unizon. Anna-Maria Carnhede, nyhetschef på ETC modererade samtalet.

Seminarier lockade ett 30-tal journalister och kommunikatörer och deltagarna återkopplade efteråt att det varit både intressant och ögonöppnande.

Könsneutralt språk hotar jämställdhetsarbetet

Trenden att införa könsneutrala formuleringar som ”person”, ”medborgare”, ”oavsett kön” etcetera i olika styrdokument står i direkt strid med jämställdhetsarbetet. Det skrev Olga Persson tillsammans med sju andra jämställdhetsexperter och aktörer från kvinnorörelsen i en debattartikel på DN Debatt 11 november 2017.

I artikeln menar undertecknarna att det är särskilt allvarligt att trenden återfinns hos Sveriges nationella sekretariat för genusforskning vars uppdrag är att stödja andra myndigheters och lärosätens arbete med jämställdhetsintegrering.

”Alla som har arbetat med jämställdhet vet att det enda sättet att säkerställa att resurser fördelas lika mellan kvinnor, män, flickor och pojkar och leder till ökad jämställdhet är att besluta om just detta och inget annat. Om vi inte talar om kön och har mätbara mål som kan följas upp kan vi till exempel aldrig adressera löneskillnaderna mellan kvinnor och män eller införa satsningar för att komma åt fallande skolresultat bland pojkar.”

I artikeln uppmanades jämställdhetsminister Åsa Regnér och Jämställdhetsmyndighetens generaldirektör Lena Ag att ”tydligt visa att jämställdhetsintegrering med de förutsättningar som strategin kräver, fortsatt ska gälla och vara utgångspunkten för myndighetens arbete. Regnér måste också i styrningen av existerande myndigheter tydligt markera att uppdraget om jämställdhetsintegrering gäller och att avsteg inte tolereras.”

STÖD OCH SKYDD

Statistik

Jourerna stöttar, skyddar, förebygger och påverkar utifrån kunskap om hur våld, genus och makt hänger ihop. Under 2017 hade Unizons jourer över 92 000 stödkontakter.

Kvinnojournerna

Unizons kvinnojournerna hade nära 44 000 stödkontakter under 2017, majoriteten av de stödsökande var kvinnor och den vanligaste kontaktvägen var via telefon. Den vanligaste anledningen att söka kontakt var våld av partner eller ex-partner, hot och förföljelse och frågor om vårdnad, boende och umgänge.

På de 66 kvinnojournerna med skyddat boende som svarade på Unizons statistikenkät gällande 2017 bodde sammanlagt 2066 kvinnor, 2181 barn och 30 män. Kvinnorna bodde sammanlagt över 60 000 dygn på jourernas skyddade boenden, barnen över 55 000 dygn och männen över 500 dygn.

Tjejjourerna och ungdomsjourerna

Tjej- och ungdomsjourerna hade 34 000 stödkontakter 2017 och var därmed fortsatt Sveriges största aktör för stöd på nätet. De allra flesta som sökte stöd var tjejer under 18 år. Majoriteten av kontakterna skedde via mejl och chatt. De vanligaste ämnen unga sökte stöd för var psykisk ohälsa, våldtäkt och sexuella övergrepp.

Jourer specialiserade på att arbeta mot sexuella övergrepp och incest

Jourer specialiserade på att arbeta mot sexuella övergrepp och incest hade över 14 000 stödkontakter 2017. Den vanligaste anledningen att söka kontakt var våldtäkt eller sexuella övergrepp av förälder och våldtäkt och sexuella övergrepp.

Medlemmar

De idéburna jourerna är en stor och växande rörelse. År 2017 var 384 personer anställda på Unizons kvinnojournerna, tjejjourerna, ungdomsjourerna och jourerna mot sexuella övergrepp.

Unizons medlemsorganisationer hade över 6800 medlemmar 2017 och nära 2000 personer engagerade sig ideellt, av dem var 92 % kvinnor, 7 % män och 1 % transpersoner eller ickebinära.

Om statistiken

Siffrorna baseras på uppgifter från de 105 av 139 medlemsjourerna som lämnat in statistik till Unizon för 2017. Siffrorna är alltså något högre i verkligheten. Statistiken om kvinnojournernas skyddade

boenden bygger på statistik från 66 av Unizons kvinnojourer med boende.

Tjejjouren.se

2017 fortsatte Unizons tjej- och ungdomsjourer att erbjuda en trygg plats för unga på plattformen Tjejjouren.se. Sidan hade 465 646 besökare under 2017. Tjejjouren.se fortsatte också att utgöra en stor del av Unizons medlemsstöd till tjej-, trans- och ungdomsjourerna som i sin tur utgjorde den största feministiska aktören för stöd på nätet till unga. Jourerna använde plattformen som bas för att via chatt, hemsidor och verktyg för mejl ha kontakt med unga stödsökande, främst tjejer, från hela landet.

Tjejjouren.se innehåller bland annat tjejguiden där besökarna kan söka efter tips och fakta om alla möjliga ämnen som exempelvis feminism, kroppen, relationer och sex. Populära texter i tjejguiden är fittfakta, statistik om jämställdhet, vad begreppet oskuld innebär, olika droger och hur de påverkar dig, onani och att ha sex.

En av de viktigaste funktionerna på Tjejjouren.se är frågelådan, som är ett nationellt komplement till jourernas stödarbete. Till den skickade unga, främst tjejer, in frågor och funderingar. 299 frågor besvarades av sex jourer från Unizon och ROKS. Från Unizon hade jourerna ATIM tjejjour, Stjärnjouren och Malmö tjej- och transjour ansvaret att besvara frågorna.

De vanligaste ämnena att fråga om 2017 var:

1. Mens
2. Kroppen
3. Kärlek
4. Fittan
5. Sex

Arbetet med ett nytt chattverktyg för jourerna inleddes i slutet av året, Intranätet fick ett nytt utseende, nya funktioner och en ny struktur. Förändringarna var uppskattade och ledde också till ett ökat deltagande på jourerna.

”Fråga från: En tjej som är osäker på sina val

Hej!! Jag är lite osäker och vet inte vad jag ska göra!!! Jag är 13,5 år och jag är förälskad då i en killen som jag har haft intresse för i ett halvår. Dock är jag från en religös familj och får du inte ha en pojkvän !!! Det är första gången jag är så kär så att det gör ont!! Jag vill bara prata med han men är så blyg, samt är han också blyg när när det kommer till tjejer trorja men han är inte så blyg utan lite högljudd faktiskt”

Fokus: Barn på skyddat boende

Varje år flyr runt 1 500 barn till Unizons kvinnojourer på grund av pappas våld mot mamma. Alla barn, oavsett ålder och kön, är välkomna på Unizons jourer. Att stärka barnens rätt till stöd, skydd och delaktighet var anledningen till att 16 kvinnojourer bildade riksförbundet Unizon (då SKR) 1996. Idag samlar vi merparten av landets kvinnojourer och är därmed den största aktören för skyddat boende för våldutsatta kvinnor och barn. Det bor fler barn än kvinnor på våra skyddade boenden. Mannens psykiska, fysiska och sexuella våld har ofta pågått hela barnets liv, ända sedan mamman var gravid. Unizons kvinnojourer kämpar dagligen för varje barns rätt att fortsätta gå i skolan, att ha någonstans att bo efter tiden på juren, att få långsiktigt samtalsstöd och att bli lyssnad på.

Ett av dessa barn är Melissa, fem år.

”Melissa hade inte kunnat gå i förskola på det tidigare skyddade boendet, så att ordna med en förskoleplats var en av de första sakerna vi tog tag i. Den första veckan hos oss på kvinnojouren träffades vi flera gånger. Vi lekte tillsammans i barnrummet i verksamhetslokalerna och lärde oss att Melissa älskar melon men hatar bananer. Och så hade vi möten, precis som med de vuxna, bara lite kortare. Melissa berättade på ett möte att hon sett pappa ifrån balkongen och det var därför de var tvungna att flytta. Och hon ritade en mamma som gråter. När vi hade ordnat en förskoleplats blev livet lite mer vanligt; med rutiner och lekkamrater. Hon kom till oss en gång i veckan och ibland ville hon prata och ha möte, och ibland ville hon bara leka gymnastikskola. På helgerna träffade hon ibland två av kvinnojurens volontärer som tog med familjen på utflykter, till simhallen eller till en 4h-gård. Melissa firade jul på kvinnojouren, åt semla, letade påskägg och i maj flyttade hon med mamma och lillasyster till en andrahandslägenhet. Vi tog hjälp av vårt nätverk och samlade ihop möbler och husgeråd till lägenheten. Tyvärr var Melissa tvungen att byta förskola, igen.”

I decennier har kvinnojourerna erbjudit stöd och skydd för barnen som kommit med sin mamma till juren. På majoriteten av Unizons kvinnojourers skyddade boenden finns en väl utvecklad verksamhet för barnen med anställd barnansvarig, samtal utifrån evidensbaserade metoder, samt aktiviteter för en meningsfull fritid. Ett av jourernas viktigaste uppdrag är att bevaka och säkerställa att barnets rättigheter tillgodoses av lokala myndigheter.

Unizons barnnätverk

I början av 2017 startade Unizon ett nätverk för kvinnojourer som har särskilt väl utvecklad verksamhet för barnen på det skyddade boendet. Syftet var att ta fram gemensamma arbetsätt och metoder som senare ska kunna spridas i förbundet samt att kvinnojourerna med sin kunskap skulle bistå den pågående statliga utredningen om barns rättsliga status på skyddat boende. Viktiga delar var också att nätverka och diskutera utmaningar och lösningar.

År 2017 ingick följande jourer i barnnätverket: Alla kvinnors hus, Somaya kvinnojour, Huddinge kvinnojour, Kvinnojouren Anna, Sollentuna kvinnojour, Malmö kvinnojour, Atim, Kvinnojouren Miranda, Helsingborgs kvinnojour, Borås kvinnojour, Kvinnohuset Tranan, Kvinnojouren Moa, Kvinnojouren Frideborg, Kvinnojouren Frida, Kvinno- och tjejjouren Miranda, Kvinno- och tjejjouren Jönköping och Kvinnojouren Karlshamn.

Nätverket träffades fyra gånger under året och arbetade med att utveckla arbetet med barn på jourerna. Vid ett tillfälle var Myndigheten för föräldrastöd och familjerätt inbjuden för att bland annat diskutera frågor om umgänge och umgängesstöd.

Barnnätverket identifierade följande som största problemen för de barn de möter i sina verksamheter:

- Relationen med förövaren, att tvingas till umgänge med pappan som utövat våld mot mamman.
- Att barnen blir utan förskola och skola, då de hamnar i kläm mellan kommuner som inte tar ansvar.
- Att barnen blir hemlösa, då familjerna inte får stöd av kommunen i tillräcklig grad för att hitta en egen permanent bostad efter tiden på kvinnojourens skyddade boende.

Utredningen Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende SOU 2017:112

Unizon ingick i referensgruppen för den statliga utredningen Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende. I referensgruppen var förbundet drivande kring flera förslag som sedan presenterades i utredningen, däribland:

- att barns egna stöd- och skyddsbehov måste utredas, dokumenteras och följas upp
- barns rätt till skola och förskola under tiden i skyddat boende
- att alla barn, oavsett ålder och kön, ska tas emot på skyddat boende
- vikten av att göra något åt problemen med att barn tvingas till umgänge med förövaren

Kritik mot betänkandet "Se barnet"

"Slutsatserna i betänkandet "Se barnet" som utvärderat 2006 års vårdnadsreform är direkt farliga för alla de tusentals barn som utsätts för pappas våld mot mamma. Grundläggande kunskap om mäns våld mot kvinnor och barn saknas. Förslagen står i total motsats till de jämställdhetspolitiska målen och går helt emot regeringens ambition att föra en feministisk politik. Kassera betänkandet och ta till er av den kunskap som finns om våld och modern familjepolitik" – skrev Unizon tillsammans med Sveriges kvinnolobby, Roks och MÄN i en debattartikel den 8:e mars 2017.

Under 2017 publicerades betänkandet Se barnet, SOU 2017:6. Utredningens syfte var att se över hur förändringarna som kom i vårdnadsförordningen 2013 hade fallit ut. För Unizons medlemsjourer var detta en mycket efterlängtd utredning då förhoppningar fanns att den skulle föreslå förbättringar för barn som lever med pappas våld mot mamma. Kvinnojourerna har fortsatt vittna om barn som tvingas till umgänge under tiden de bor i skyddat boende, barn som inte får sina röster hörda i en vårdnadstvist och barn och mammor som inte blir trodda när de vittnar om våld på grund av att det pågår en vårdnadstvist även om ändringar i 2013 års vårdnadsförordning var ämnade för att ge barn som lever med pappas våld mot mamma ett större skydd. Unizon har sedan förbundet startat lyft frågan om barns rätt till skydd framför en förälders rätt till sitt barn. Barnets bästa måste alltid gå före allt annat. Tyvärr visade sig betänkandet Se barnet ha stora brister och de förslag som lades fram skulle ha direkt negativ påverkan på våldsutsatta barn och kvinnor, dessutom användes en retorik i utredningen där kvinnors och barns berättelser om våld i ifrågasattes och framställdes som försök att vinna vårdnadstvister. Den 8:e mars publicerade därför Unizon tillsammans med Män för jämställdhet, Sveriges kvinnolobby och Roks en debattartikel där vi lyfte fram att de slutsatser som utredningen kommit fram till är direkt farliga för våldsutsatta barn och kvinnor. Unizon skrev även ett skarpt remissvar med kravet att utredningen skulle göras om.

PREVENTION

Våldet slutar inte förrän förövaren slutar slå, skrika, våldta och trakassera. Därför är våldsprevention en självklar del av Unizons arbete för ett jämställt samhälle fritt från våld. Jourerna stöttar, skyddar, påverkar och förebygger i en helhet som är unik för jourrörelsen.

Det finns flera sätt att arbeta våldsförebyggande och Unizon gör det på individ-, grupp- och samhällsnivå. Att stärka, tro på, bekräfta och peppa unga tjejer är våldspreventivt. Att aktivt arbeta för att begränsa spridningen av pornografi och att kräva bättre sex- och samlevnadsundervisning som utgår från rätten att slippa sexuella övergrepp och med ett kritiskt förhållningssätt till porren är ett annat. Att med språkets hjälp synliggöra, benämna och sätta ord på våld är grunden för allt våldspreventivt arbete.

Under 2017 arbetade Unizon våldspreventivt på flera arenor och samverkade med civilsamhälle, myndigheter och skolor.

Spjutspetsgruppen

Unizons spjutspetsgrupp inom våldsprevention består av: Kvinnojouren Blenda, Föreningen Storasyter, Tjejjouren, Kvinnojouren Liljan, Kvinno- och tjejjouren Jönköping, Juventas Ungdomsjour och Indra Tjejjour.

Under 2017 bedrev Unizons spjutspetsjourer inom våldsprevention stödjande och våldspreventivt arbete som enskilda jourer och föreningar men även utåtriktat vid spjutspetssträffar och olika arrangemang Unizon medverkade i. Vid 2017 års första spjutspetssträff samlades man kring föreläsningen "Hur har det våldsförebyggande arbetet vuxit fram i Sverige" där deltagarna fick en historisk tillbakablick på det våldspreventiva arbetet i Sverige och internationellt av Unizons generalsekreterare Olga Persson och jämställdhetsexpert Peter Söderström samt inspirationsföreläsningen "Att ta fram metodmaterial". Vid årets andra träff var temat "Porr som en del av våldspreventionen". Gruppen fick ta del av en föreläsning av Reality Check som är ett Arvsfondsfinansierat projekt för att ta fram ett program och metod för hur man kan arbeta mot porrens skadeverkningar i skolor, med barn och föräldrar.

Jourer ur spjutspetsgruppen medverkade under året på bland annat på Socionomdagarna, en utbildning för praktiker som arbetar med MVP (Mentorer i Våldsprevention) inom Stockholms Stad samt i panel på ungdomsmässan Youth EQ i Kalmar. Flera av spjutspetsjourerna har ett etablerat samarbete med sina kommuner och under 2017 tog de fram våldspreventiva metoder att använda i skolor. Ett exempel är projektet "Kärlek börjar aldrig med bråk" - Juventas Ungdomsjour samt Kvinno- och tjejjouren Jönköping som arbetade vidare på MVP-material som fördjupar sig i frågan om porr, sexuella övergrepp och samtycke. Efter #metoo ser Unizons medlemsjourer en ökning bland unga som söker stöd, att fler efterfrågar utbildning i våldsprevention och jourernas och spjutspetsjourernas unika kunskap om hur vi förebygger mäns och killars sexuella våld och övergrepp, alltid med stödet på plats.

Unizon fortsatt viktig aktör i att utbilda i våldsprevention

Regeringens sex olika delmål med jämställdhetspolitiken påverkade i allra högsta grad Unizons arbete under året för att uppnå visionen Ett jämställt samhälle fritt från våld. Det sjätte delmålet lyder "Mäns våld mot kvinnor ska upphöra" och under 2017 fortsatte intresset för våldsprevention att öka i kommuner, regioner, organisationer och föreningar. Unizons unika kunskap om mäns våld mot kvinnor utgjorde en stor kompetensbas i spridningen av det våldspreventiva arbetet och förbundets kompetens spreds under 2017 under ett stort antal föreläsningar, utbildningar och seminarier.

Året inleddes med att Unizon deltog i MÄN:s nätverk för kommuner som arbetade med, eller ville börja arbeta med, den våldspreventiva metoden Mentorerna i Våldsprevention. Ett 50-tal deltagare från hela landet fick utökad kunskap om att förebygga mäns och killars våld och Unizon utbildade gruppen i förslaget på ny sexualbrottslagstiftning, den så kallade samtyckeslagen.

– Den nya lagen sätter ytterligare fokus på förövarens ansvar, det är efterlängtat. Nu krävs stora utbildningsinsatser för att lagen ska få effekt, sade Rebecka Andersson, verksamhetsutvecklare våldsförebyggande arbete, Unizon.

I samband med Internationella Brottsofferdagen, som Unizon var medarrangör till, fortsatte arbetet med att lyfta fram porr som en avgörande beståndsdel i våldsprevention. Unizon höll två fullsatta seminarier om porr där filmen Pornland visades. Även Nina Rung, kriminolog och barnrättsexpert, och Jenny Holmström, terapeut på Unizons medlemsjour 1000 Möjligheter, talade.

– Jag ser spår av porren hela tiden i mäns sexualbrott mot kvinnor och barn. Porren är förövares inspirationskälla och det måste vi göra något åt, sade Nina Rung.

En avgörande del av våldsprevention är att benämna våld för vad det är och att kalla en spade för en spade. Unizon talade därför under våren på World Anti Bullying Forum, en samlingsplats för praktiskt och vetenskapligt utbyte gällande mobbning och kränkande behandling. Unizon lyfte bland annat omgivningens reaktioner och agerande vid sexualbrott. Deltagarna på Unizons seminarium fick med hjälp av fallet med våldtäkter i norrländska Bjästa 2009 diskutera hur viktigt det är att utkräva ansvar för killars våld och att det finns stöd och hjälp till utsatta tjejer. Grunden i Unizons feministiska bemötande fick stor plats – tro henne.

Under året lanserade Unizon Sveriges första feministiska våldspreventionsguide, framtagen av Unizons spjutspetsjourer för våldsprevention, och det fanns glädjande nog ett stort sug både i Sverige och internationellt efter att få ta del av jourernas unika kunskap i att förebygga mäns och killars våld. På Nordiska Kvinnor Mot Våld i Reykjavik kom ett 50-tal intresserade från hela Norden för att höra mer om jourernas arbete och fick bland annat höra exempel från Jönköping, där Kvinno- och tjejjouren samverkar med Flahultsskolan i arbetet med metoden MVP, Mentorerna i Våldsprevention.

Stadsdelen Angered i Göteborgs stad är inte bara hemvist för den nya Jämställdhetsmyndigheten, det är också en aktiv stadsdel med fokus på våldsprevention. Därför bjöds Unizon in att hålla i en workshop om att förebygga våld och detta gjordes tillsammans med medlemsjouren 1000 Möjligheter. Anställda på Angereds gymnasium och kulturhuset Blå Stället samlades för att få öva praktiskt på hur man förebygger våld. Med hjälp av bilder, filmklipp, övningar och diskussioner ledda

av Unizon och 1000 Möjligheter satte gruppen ord på hur svårt det faktiskt kan vara, men också hur viktigt det är. ”De här ungdomarna behöver alternativ. Det är klart att de använder våld om det är det kapital de har” uttryckte en deltagare och en annan sade ”Vår uppgift är inte att vara polis, utan ett stöd. Det kan vi alla vara.”

Under 2017 fortsatte Unizon att betona pornografins roll, det är meningslöst att föra samtal om jämställdhet, jämlikhet, respekt och samtycke och att inte kalla tjejer för hora och fitta om vi inte samtidigt adresserar porren – där verkliga kvinnor utsätts för verkligt våld som står i direkt motsats till allas lika värde, respekt, och jämställdhet.

Unizon arbetade tillsammans med MÄN och Roks vidare med metodmaterialet Machofabriken, ett projekt som finansieras av Arvsfonden. Under 2017 arbetades nya avsnitt om porr, våld i ungas nära relationer, sexuellt våld och utsatthet på nätet fram.

I bland annat Jönköping och Sigtuna arbetade Unizon tillsammans med skola, kommun och den lokala joutren med att implementera våldsförebyggande arbete, med joutrens kunskap och stödinsatser som en grundläggande och avgörande del.

Våldsprevention 2017 – En vecka fri från våld

2017 avslutades med En vecka fri från våld som arrangerades i december. Flera initiativ över landet arrangerades under samma paroll – Det är dags för ett perspektivskifte! Det behövs ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete med betoning på mäns delaktighet i ansvaret. Unizonjourer över hela landet arrangerade föreläsningar, seminarier och bokbord.

En av aktörerna som engagerade sig i veckan var Stockholm Stad, som tillsammans med Unizon och MÄN anordnade en konferens om våldsprevention och att motverka sexuella övergrepp. På plats var fältare, elevhälsopersonal, kuratorer, ungdomsmottagningar, delar av stadens socialtjänst, barn- och ungdomsenhet och Unizons tjej- och ungdomsjourer.

Veckan avslutades med en stor nationell konferens under två dagar i Stockholm, som arrangerades av Unizon, MÄN, SKL, MUCF och Länsstyrelserna. 350 deltagare från kommuner, regioner, skolor, civilsamhälle och myndigheter samlades för att få inspiration och kunskap om verkningsfullt våldspreventivt arbete. Ett populärt inslag var panelen Mäns våld – mäns ansvar där Unizons generalsekreterare Olga Persson talade med Johan Lindholm (Byggnads), Per-Håkan Waern (Elektrikerförbundet), Robert Hannah (L) och Luis Lineo (MÄN). En deltagare uttryckte sig positivt om panelen i utvärderingen efter konferensen: ”Härligt att se män i maktpositioner ta ansvar för mäns och killars våld och att de konkret arbetar emot det.”

Unizon arrangerade och deltog i flera seminarier under konferensen, bland annat om porr och porrens påverkan. Marcus Svensson, jämställdhetsstrateg i Trollhättans stad deltog i panel: ”Skolan har ett oerhört stort ansvar här. Vi kan inte lämna barnen själva med detta.” I panelen deltog även Elsa Lantz från #porrfribarndom och Peter Söderström från Talita.

Flera Unizonjourer höll pass om sitt livsviktiga arbete under konferensen – Novahuset, Huddinge Tjejjour, Kvinno- och Tjejjouren i Jönköping, Somaya och Juventas ungdomsjour var alla uppskattade föreläsare och paneldeltagare under konferensen, som också blev en viktig opinionsbildande röst.

Unizon, MÄN, SKL och MUCF ställde alla ett antal krav i en debattartikel i samband med konferensen. Tillsammans uttryckte arrangörerna vikten av att arbeta våldsförebyggande utifrån forskning, kunskap och genusperspektiv, av att öka resurserna till det våldsförebyggande arbetet, av att våldsförebyggande arbete måste nå alla unga i skolan och hur viktigt det är att fokusera på mäns deltagande, engagemang, och ansvar.

Flera konferensdeltagare uttryckte glädje och inspiration till att arbeta vidare för ett jämställt samhälle fritt från våld:

”Så oerhört kunniga föreläsare och deltagare i paneldebatterna. Så fantastiskt att kunna lämna dessa konferensdagar, som berört så tunga ämnen, med ett leende på läpparna och full av inspiration - visar på stor kompetens i upplägget på dagarna. Stort Tack.”

Fokus: Fortsatt arbete för frihet från porr 2017

Porren - elefanten i rummet

– Porr är inte på låtsas. Det är riktiga kvinnor som utsätts för verkligt våld, det är riktiga kvinnor som bevisats få PTSD, det är riktiga kvinnor som får kollapsade kroppsfunktioner och komplexa trauman.

Så avslutade Unizons förbundsordförande Zandra Kanakaris konferensen Porren: Elefanten i rummet - den första nationella heldagskonferensen om porrens skadeverkningar någonsin. Flera hundra intresserade och engagerade från hela landet deltog. Under dagen blev det tydligt: vi måste prata kritiskt om porr, göra vad vi kan för att minimera porrens skadeverkningar och för att våra barn ska få möjlighet till en sexualitet som inte bygger på övergrepp, grovt våld och förnedring av verkliga kvinnor.

Professor Gail Dines föreläste under dagen om porrens påverkan på kvinnor och barn med en tydlig feministisk hållning. Efter decennier av forskning delade hon med sig av sin kunskap om hur akut det är att vi tar krafttag mot porrindustrin, och hon peppade Sverige att med sitt aktiva jämställdhetsarbete och sin feministiska regering bli först ut att faktiskt åstadkomma en förändring.

– Vi lever i en ”porn culture” och alla unga idag anpassar sig efter den. Vi måste få ett stopp på detta och låta barn och unga upptäcka sin sexualitet på ett tryggt, säkert och jämställt sätt.

Under dagen varvades paneler med föreläsningar och Maria Ahlin, författare till boken Visuellt Drog, poängterade hur viktigt det är att lyssna på barnen själva. I hennes och medförfattaren Ulrica Stigbergs arbete med boken blev det tydligt att i princip inga barn har pratat med någon vuxen om detta, men nästan alla har sett porr.

Debattören Linnéa Claeson deltog i panel och gjorde ett uppskattat brandtal som delades på Unizons facebook.

– Porr är inte sex! Det är dags att vi börjar prata om porren för vad den verkligen är och tar tillbaka våra sexliv.

Unizons förbundsordförande Zandra Kanakaris avslutade:

– Vi har ett AKUT problem – men det finns också lösningar. Låt denna dag bli startskottet för förändring. Jag säger inte att det är någon lätt uppgift vi har framför oss men det var inte instiftandet av kvinnlig rösträtt heller. Men det gick med förenade krafter. Så låt oss enas och göra det här arbetet tillsammans, för tillsammans både kan, vill och törs vi!

Dagen filmades av UR och finns att se här: <https://urkola.se/Produkter/202139-UR-Samtiden-Porren-elefant-i-rummet-Hur-porrindustrin-kapat-var-sexualitet>

Hela 2017 präglades av Unizons och medlemsjourernas arbete mot porr och porrens samband med mäns våld mot kvinnor och barn. Bland annat arrangerade Unizon ett uppskattat seminarium på konferensen Youth EQ i Kalmar, där dokumentären Pornland visades och en panel diskuterade hur vi ska arbeta vidare. Unizons medlemsjourer Föreningen Storasyter och Huddinge Tjejour fanns med i panelen.

– Vi ser kopplingar till porren i jättemånga av de stödsamtal vi har med unga tjejer. De har kanske inte ord för det själva men vi pratar med dem och skapar ett tryggt samtal kring sex och våld, sade Julia Engström från Föreningen Storasyter.

Mycket hände också i det externa arbetet förbundet har bedrivit. Bland annat skrev Stockholm Stad för första gången in arbetet mot pornografi i den budget som kommer att gälla för staden 2018-2020, ett stort och viktigt steg. Flera politiska partier fick också upp ögonen för frågan på nationell nivå och med #porrfribarndom fick många föräldrar upp ögonen för hur våldsam dagens mainstreamporr är och att den faktiskt finns bara ett klick bort i barnens nätsurfande. Tiotusentals föräldrar skrev under uppöppet som startades av Elsa Lantz och Jenny Holmström.

Ju längre året gick, ju svårare blev det för någon ansvarig att undvika denna livsviktiga fråga och i december genomförde Unizon flera arrangemang om porren under En vecka fri från våld. John Carr, rådgivare åt brittiska regeringen och världsledande i arbetet för barns rättigheter och internetsäkerhet berättade om hur man i Storbritannien arbetat med att barn ska slippa tillgång till porr. Konferensen Våldsprevention 2017 samma vecka gav också en inblick i hur avgörande det är att ha med porrfrågan i det våldspreventiva arbetet. På Unizons seminarium gav Peter Söderström, strateg på Talita, ett brandtal om att motverka porr.

– När man får kunskap om hur våldsam porren är och hur stora skadeverkningar den har är det svårt att förstå att någon försvarar den. Vad är det de försvarar? Porr är avhumanisering av kvinnor och det måste upphöra.

Fem krav för ett porrfritt samhälle

- 1) Opt in-filter på alla internetabonnemang
- 2) Åldersverifikation
- 3) Porrfria miljöer för barn – Digitaliseringen av skola och förskola måste innefatta en barnskyddsstrategi
- 4) Modernisering av sex- och samlevnadsundervisningen
- 5) Lagstiftning som begränsar porrens spridning och skadeverkningar

Highlights under året:

- Stockholms Stad lyfte som första kommun någonsin in porren i det våldsförebyggande arbetet: "I arbetet mot våld i nära relationer är det viktigt att adressera frågan om pornografi, där traditionella normer kring kön är mycket starka och där grovt sexuellt våld utövas alltmer ofta.

Som en del i det våldspreventiva arbetet ska stadsdelsnämndernas ungdomsmottagningar och socialnämnden höja sina kunskaper om barn och ungas utsatthet för pornografi och dess påverkan på den fysiska och psykiska hälsan"

- Flera politiska förslag lades och företrädare från både Centerpartiet och Socialdemokraterna lade motioner i riksdagen om att begränsa porrens skadeverkningar och skydda barn från porr.

- Centerkvinnorna lyfte barns grundläggande rättighet att inte utsättas för porr, bland annat med krav på porrfilter i skolan. På #centerstämman var förslaget enbart 4 röster ifrån att gå igenom.

- Unizon visade Gail Dines film Pornland för hundratals personer, bland annat på Forum Jämställdhet Internationella Brottsofferdagen och Youth EQ.

- På Almedalsveckan lyfte Unizon och Sveriges Kvinnolobby telecomföretag och internetleverantörers möjlighet att ta ansvar. Bland annat berättade telecomföretaget C-MORE att de tagit bort porr ur sitt streamingutbud - för att mäns våld mot kvinnor i porr inte går i linje med C-MORES värdegrund.

- Unizons jourer fortsatte att varje dag stötta och skydda kvinnor, tjejer, barn, transpersoner och män som utsatts för mäns våld. Kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer fortsatte att lyfta porren och porrens skadeverkningar i det dagliga arbetet, i det förebyggande arbetet mot mäns våld och i det utåtriktade arbetet på konferenser, våldspreventionsveckor och egna event.

Fokus: En ny sexualbrottslagstiftning och kriminalisering av svenskars sexköp utomlands

”Justitieministern: Sexuella handlingar utan samtycke är våld ”

- Alla kvinnor och flickor i Sverige som utsätts för sexualbrott ska veta. Vi är kompromisslösa mot sexualbrotten. Samhället står på er sida, sade statsminister Stefan Löfven.

På en pressträff i december berättade statsminister Stefan Löfven (S), vice statsminister Isabella Lövin (MP) och justitieminister Morgan Johansson (S) att regeringen inför en samtyckeslag. Den nya lagstiftningen ska bygga på samtycke och tydligt slå fast att alla sexualiserade handlingar utan frivillighet som män och killar utsätter kvinnor och tjejer för är våld. Efter att ha lyssnat på kvinno- och tjejjour rörelsen blir begreppet våldtäkt kvar.

Unizon välkomnade samtyckeslagstiftningen och att regeringen så tydligt lade ansvaret där det hör hemma - hos förövaren - som nu blir ansvarig att bevisa samtycke och att allt annat än samtycke är våld. Morgan Johansson öppnade för ytterligare skärpningar i straffsatser, utöver höjt lägsta straff för grov våldtäkt och grov våldtäkt mot barn, och gick också vidare med uppdrag till Brå att se över den bristande hanteringen av våldtäktsärenden. Att det i princip råder straffrihet på våldtäkt som det ser ut idag är oacceptabelt och vi förväntar oss, liksom regeringen, att den nya lagstiftningen tillsammans med ökad kunskap på landets domstolar leder till fler fällande domar - så att kvinnor och tjejer som utsätts för mäns sexualiserade våld får upprättelse och att samhället slutligen ser detta grova brott precis så grovt som det är.

Enbart några dagar efter presentationen av samtyckeslagstiftningen kom domen som friade fem män som stod anklagade för våldtäkt på en kvinna i en trappuppgång i Fittja. Den 19:e december samlades Unizons kansli tillsammans med ett 200-tal personer i en manifestation för att visa vårt stöd, kärlek och kraft till kvinnan och för att ställa krav på kvinnors och tjejers rättssäkerhet.

Olga Persson, generalsekreterare Unizon, talade:

”Stefan Löfven sade i sitt jultal att ”alla kvinnor och flickor som utsätts för trakasserier och sexualbrott ska veta att vi är kompromisslösa mot sexualbrotten, samhället står på er sida’. Idag har vi sett rättsväsendet visa den totala motsatsen – samhället står inte alls på kvinnors och flickors sida.

Ingen kvinna är fri förrän alla kvinnor är fria och män måste kunna dömas för våldtäkt i Sverige 2017. I det här fallet finns det muntlig bevisning, det finns vittnen, det finns foton från läkarundersökningar, det finns teknisk bevisning och hon hade ont. Hon har polisanmält, hon har pekat ut brottsplats och deltagit i utredningen. Hon har gjort mer än de allra flesta kvinnor vågar och orkar, och ändå kan vi inte skydda henne. Om inte samhället kan skydda henne - vem kan de i så fall skydda? Och vad är rimligheten i att kvinnor skulle kunna samtycka till att bli våldtagna i en trappuppgång av minst fem män - det borde stå bortom allt rimligt tvivel - det är omöjligt.

Det här måste få ett slut. Polisen måste göra sitt jobb, rättsväsendet måste börja lyssna på kvinnor och tjejers rättigheter och ställa sig på deras sida.

Jag hoppas att det är sista gången vi står här, vi har haft Södertäljefallet, vi har haft Rissnefallet. För precis 10 år sen hade vi Stureplansvåldtäkten – där fälldes förövarna i hovrätten.

Nu hoppas vi att denna grova våldtäkt prövas i varje tillgänglig rättslig instans och att förövarna döms så att det statuerar ett exempel för alla män och killar i Sverige att det här är oacceptabelt. Det ska aldrig hända igen.

Kvinnan i det här fallet är en av tusentals - miljoner i hela världen – hon ska veta att hon är inte ensam. Hon var ensam i trappuppgången men hon är inte ensam. Från och med nu är vi alla vid hennes sida och det här måste upphöra nu!”

Manifestationen anordnades av Liberala kvinnor Stockholm.

Steg mot kriminalisering av svenskars sexköp utomlands

I december 2017 aviserade regeringen att man går vidare med att förbjuda svenska mäns sexköp utomlands, en seger för kvinnor och kvinnorörelsen över hela världen. Ingen kvinnas kropp är till salu, och att det är utanför Sverige män betalar för att utnyttja kvinnor och barns kroppar gör inte brottet mindre.

– Det är helt enkelt fel att köpa sex, och om du gör det, så bidrar du till den omfattande globala handeln med kvinnor och barn, sade justitieminister Morgan Johansson.

Unizon och kvinnorörelsen har under många år arbetat för att ingen kvinna ska utnyttjas i prostitution och för att fler länder ska anta den svenska modellen med en sexköpslag som kriminaliserar köparen. Prostitution är varken ett val eller ett jobb - det är en utsatthet och mäns våld mot kvinnor.

Ur Unizons remissvar:

”Det är problematiskt att så hög andel (mer än 70 %, SOU: 2016:42:113) av köpare av sexuell tjänst uppger att de begår brottet utomlands. Detta indikerar att brottet köp av sexuella tjänster i sig kan vara något som personer (män) gör medvetet när de befinner sig i ett land där det inte är straffbart, av just den anledningen. Uppenbarligen behövs den svenska hållningen förstärkas ur ett normgivande perspektiv så att inte svenska medborgare systematiskt begår brott som är förbjudna i Sverige, i andra länder mot andra länders medborgare.

KOMMUNIKATION OCH PÅVERKAN

Stöd, skydd, prevention och påverkan är vad Unizonjourerna arbetar med varje dag. Jourrörelsen startade i Sverige för 40 år sedan med att kvinnor gick samman och berättade om sina erfarenheter av att ha utsatts för mäns våld och omvandlade dessa kollektiva erfarenheter i politisk påverkan. Det är fortfarande basen och grunden i allt förbundets arbete, och speciellt i påverkansarbetet.

Under 2017 stärkte förbundet sin expert- och påverkansroll. Vi lyfte porrens skadeverkningar i flera debattartiklar och i förbundets kommunikation, påpekade nödvändigheten av en sexualundervisning som förebygger mäns och killars övergrepp på kvinnor och flickor och fortsatte att arbeta för stabil och långsiktig finansiering för jourerna. Vi förstärkte vår samverkan med civilsamhällesorganisationer och myndigheter och kommenterade och hade inflytande i flera statliga utredningar.

Press, radio och TV

Under 2017 nämndes Unizon i media i snitt 11 gånger i veckan. Sammanlagt publicerades 17 debattartiklar.

Debattartiklar 2017

Svik inte flickorna – stoppa barnnäktenskap
Aftonbladet, 6 mars

Det behövs krafttag för jämställda löner
Dagens Samhälle, 8 mars
Tillsammans med Lön hela dagen, 16:00-rörelsen

Farliga slutsatser om barn i vårdnadstvister
Svenska Dagbladet, 8 mars
Tillsammans med Sveriges Kvinnolobby, Roks och MÄN.

Sverige måste bygga för kvinnor som hotas av män
Arbetet 9 april och Göteborgs-Posten 18 juni
Tillsammans med Byggnads, S-kvinnor och flera riksdagspolitiker (S).

Sätt stopp för handeln med de ofödda barnen
Aftonbladet, 12 augusti
Tillsammans med Make Equal, Sveriges Kvinnolobby, Riksförbundet Internationella Föreningar för Invandrarkvinnor, RIFFI, Roks, Unga S-Kvinnor Rebella, Gröna Kvinnor, Ung Vänster, Kvinnofronten, S-Kvinnor och Kristdemokratiska Kvinnoförbundet.

Nästa generation måste räddas från porrskador
Expressen, 8 september

Det måste till för att samtyckeslagen inte ska bli ett slag i luften

Metro, 10 september

Tillsammans med RFSU och Fatta.

Inför en rättsgaranti för våldtagna

Dagens Samhälle, 14 september

Porren är central i mäns våld mot kvinnor

Ledare i Dagens Nyheter, 14 september

Mäns och killars sexuella övergrepp hinder för flickors välmående

Dagens Arena, 11 oktober

Tillsammans med Kvinna till kvinna, Make Equal och Flickaplattformen.

Sätt stopp för svenskars köp av surrogatbarn

Göteborgs-Posten, 28 oktober

Tillsammans med Sveriges kvinnolobby med fler.

Ingen mänsklig rättighet att köpa surrogatbarn

Slutreplik i Göteborgs-Posten, 3 november

Tillsammans med Sveriges kvinnolobby, Sveriges läkares förening med fler.

När kön osynliggörs riskeras hela jämställdhetsarbetet

Dagens Nyheter, 11 november

Tillsammans med Sveriges kvinnolobby och en rad jämställdhetsexperter.

Ni osynliggör dem som utsätts, RFSU

Aftonbladet, 13 november

Tillsammans med Sveriges kvinnolobby, Reality Check och Gender Equality Vision.

Ut med porren från barnens klassrum

Aftonbladet, 24 november

Tillsammans med bland andra uppropet #tystiklassen, #porrfribarndom, Treskabinoll, MÄN och Fatta.

En våldtäkt är en våldtäkt – kalla det för dess rätta namn

Dagens ETC, 6 december

Tillsammans med Föreningen Tillsammans, Roks, Centerkvinnorna, Stockholms tjejjour, Wonsa och Sveriges kvinnolobby.

Så stoppar vi mäns och killars sexuella våld

Dagens Samhälle, 7 december

Tillsammans med MÄN, Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor, MUCF.

Digitala medier

En stor del av Unizons kommunikation, med medlemmar såväl som med externa målgrupper, sker via sociala medier och hemsidan. Antalet besökare och interaktioner på Unizons digitala medier ökade under 2017. De sociala medierna som Unizon använde var Facebook, Twitter och Instagram. Antalet följare på förbundets Facebook-sida ökade med 24 procent till 5672 följare och antalet gillamarkeringar av sidan ökade med 22 procent till 5810 gillamarkeringar för sida. Även på Twitter och Instagram ökade antalet följare och interaktioner.

Unizons hemsida fortsatte att fungera som hjälp att hitta stöd och skydd samt som kunskapskälla. Under 2017 hade unizon.se 181 643 unika sidvisningar. De mest besökta sidorna var "Om Unizon, "Mäns våld mot kvinnor" och "Frågor och svar". Filmen Pornland – hur porrindustrin kapat vår sexualitet finns på www.unizon.se/pornland. Under 2017 hade sidan över 2500 unika visningar.

Referens- och expertgrupper

Unizon deltog i följande referens- och expertgrupper under 2017:

Föräldraskap i Sverige, Länsstyrelsen

Islandsprojektet, Region Västra Götaland

Stöd och behandling för barn som utsatts för våld eller sexuella övergrepp, Allmänna Barnhuset

Ett stärkt barnrättsperspektiv i skyddade boende, SOU 2017:112, Socialdepartementet

Utredningen om återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld, SOU 2017:2, Socialdepartementet

Barn och ungdomsjour på teckenspråk, BOUJT

Reality Check

Framtidens socialtjänst, S 2017:03

Kvinnofridslinjen, Nationellt centrum för kvinnofrid

Indikatorer för uppföljning av den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor, Socialstyrelsen

Remissvar

Under året lämnade Unizon svar på remisser avseende:

Se barnet! SOU 2017:6

Ett starkt straffrättsligt skydd mot människohandel och annat utnyttjande av utsatta personer. SOU 2016:70

Utredningar avseende vissa skador och dödsfall. DS 2017:47

Ordning och reda i välfärden. SOU 2016:78

Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022

Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning. SOU 2017:38

Vissa förslag till förändringar i lagen om offentlig upphandling med anledning av välfärdsutredningens förslag. Promemoria Fi2017/03767/OU

Ett starkare skydd för den sexuella integriteten. SOU 2016:60

Starkt ordning och säkerhet i domstol. SOU 2017:46

Kvinnofridsbarometern 2017

Kommuner tillgodoser inte våldsutsatta kvinnor och barns rättigheter till bostad och skolgång

I juli 2017 släppte Unizon Kvinnofridsbarometern 2017, där förbundet för andra gången granskade kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation.

Kvinnofridsbarometern 2017 visar att kvinnofridsarbetet i många av landets kommuner är ostrukturerat och oprioriterat och ofta inte lever upp till socialtjänstlagen. Detta leder till allvarliga brister i skydd och stöd till kvinnor och barn, samt i arbetet med att få förövare att sluta utöva våld.

Detta trots att det i varenda kommun, från Kiruna i norr till Trelleborg i söder, finns män som hotar, misshandlar, våldtar och kränker kvinnor. I varenda kommun finns barn som tvingas uppleva pappas eller styvpappas våld mot mamma.

Unizons över 130 jourer hade under 2016 över 92 000 stödkontakter och på kvinnojourernas skyddade boenden bodde över 1100 kvinnor och 1400 barn. Trots den höga förekomsten av våld, samt att regering och riksdag har en nationell strategi för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, prioriteras inte arbetet i kommunerna, som bär ansvaret.

– Vår förhoppning är att Kvinnofridsbarometern ska vara till hjälp för att synliggöra förbättringsområden för att kommunerna ska uppfylla det nationella politiska målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, säger Olga Persson, generalsekreterare Unizon.

Kvinnor och barn blir hemlösa när kommunerna brister i ansvar

Kvinnofridsbarometern visade att varannan kommun (49 %) saknar rutiner för att underlätta för kvinnor och barn som tvingats fly sina hem på grund av mäns våld att få en långsiktig bostad, trots att de enligt lag bör ge ett aktivt stöd i detta. Den kommunala oförmågan att lösa hemlösheten för dessa kvinnor och barn bidrar till att kvinnor och barn fastnar på kvinnojourernas skyddade boenden. Det gör i sin tur att jourerna tvingas neka nya kvinnor och barn som söker akut skydd. Även om kvinnojouren eller socialtjänsten ofta lyckas hitta plats på ett annat skyddat boende tillslut, händer det att socialtjänsten tvingas hänvisa till hotellhem eller vandrarhem, vilket inte är ett lämpligt alternativ. Det händer att kvinnor återvänder till förövaren, vilket i värsta fall kan leda till att han dödar henne.

Urval av granskningens resultat

Varannan kommun (48 %) saknar en analys av hur många i kommunen som är utsatta för mäns våld mot kvinnor/våld i nära relation och vilket behov av stöd och skydd som finns. 6 av 10 kommuner saknar mätbara mål för arbetet.

Varannan kommun (49 %) erbjuder inte stöd i att ge kvinnor och barn som utsatts för våld en långsiktig bostad, trots att de bör göra detta enligt Socialtjänstlagen.

8 av 10 kommuner (80 %) saknar rutiner för att säkra skolgång för barn i skyddat boende, vilket är anmärkningsvärt då det råder skolplikt i Sverige.

13 procent av kommunerna uppger att de saknar kompetens eller verksamhet som kan garantera stöd och skydd för barn som upplevt våld, trots att rätten till detta är lagstadgad.

Var fjärde kommun (25 %) beviljar inte insatser till barn under 18 år om inte båda vårdnadshavare (vilket i fall av våld i nära relation ofta inkluderar förövaren) godkänner, trots att lagen ändrats så att detta numera är möjligt.

Var tredje socialchef (33 %) saknar helt utbildning om mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

I var sjunde kommun (14 %) finns det inte ens någon som arbetar med frågorna.

Kvinno-, tjej-, och ungdomsjourer värderas högt, men långsiktiga överenskommelser och finansiering saknas.

Rankningen

Kommuner topp 5

- 1 Trollhättans stad, Västra Götalands län
- 2 Ronneby kommun, Blekinge län
- 3 Kristinehamns kommun, Värmlands län
- 3 Växjö kommun, Kronobergs län
- 5 Kristianstads kommun, Skåne län

Kommuner botten 5

- 154 Tingsryds kommun, Kronobergs län
- 156 Lycksele kommun, Västerbottens län
- 157 Finspångs kommun, Östergötlands län
- 158 Dorotea kommun, Västerbottens län
- 159 Sölvesborgs kommun, Blekinge län

”Barn halkar efter när kommunerna brister”

Kvinnofridsbarometern fick stort genomslag i media, TT skrev först om den och nyheten plockades upp av tidningar, radio och teve över hela landet – vilket resulterade i ett 50-tal inslag och nyheter. I SVT Blekinge svarade Ida Berglund, socialsekreterare Sölvesborgs kommun:

Om en ny undersökning görs nästa år – hamnar inte Sölvesborg längst ner då?

– Nej, det gör vi inte. Nu är det här en prioriterad fråga.

Unizon utbildar Stockholms stads biståndshandläggare om våld mot äldre

En särskilt sårbar grupp är äldre kvinnor. Våld i äldres nära relationer kan ta sig fler uttryck, bland annat genom försummelse och det är också vanligt att våldet utövas av en annan person än den partner man levat med, till exempel ett vuxet barn.

I början av 2017 kontaktade Stockholms Stad Unizon och initierade ett samarbete där staden tillsammans med Unizon bland annat utbildade stadens biståndshandläggare om våld i äldres nära relationer. Satsningen var en del i Stockholm Stads program mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Under fyra heldagar i oktober och november 2017 utbildades cirka 200 stycken från handläggare från olika stadsdelar i detta ämne. Förutom grundläggande kunskaper

om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation låg fokus på hur man upptäcker och vågar fråga om våld. Handläggarna fick också med sig handfasta tips och råd hur de kunde jobba med frågan på sin arbetsplats. Utbildningen var mycket uppskattad och Unizon hoppas på att fortsätta utbildningsinsatsningen under 2018. Kommentarer efter utbildningen var bland andra:

"Info om vilket bra utbud/hjälp det finns i Stockholm, t e x kvinnojourer etc"

"Bekräftande och konkretiserande kunskaper ger en större trygghet om/när situationen uppstår"

"Fick mycket redskap om att kunna fråga, sen är det väldigt svårt att se, speciellt när man inte träffar personer så ofta. Men det är viktigt med kunskap om ämnet"

BOUJT

Under 2017 inledde Unizon ett samarbete med Sveriges Dövas Ungdomsförbund i ett projekt finansierat av Arvsfonden. Projektet syftar till att starta BOUJT, Barn Och UngdomsJour på Teckenspråk, världens första jour på teckenspråk. Unizon deltog under 2017 i projektets referensgrupp och utbildade projektets projektledare och volontärsamordnare i jourkunskap, makt, genus och våld. Jourcen ska vända sig till barn och unga i behov av stöd på sitt eget språk utanför skol- och kontorstider. Tillgången till stöd för döva och hörselskadade på sitt första språk är begränsat och att kunna erbjuda stöd nationellt genom möjligheten att videochatta med volontärer, så kallade "sysznare", som lyssnar med synen, är efterfrågat.

Internationellt arbete

Internationellt nätverkande och deltagande i internationella projekt och aktiviteter är viktigt för Unizon. Genom att vara en del internationella nätverk som Women Against Violence Europe (WAVE) och Working with Perpetrators European Network (WWP EN) och bedriva internationellt arbete och projekt får Unizon möjlighet att lyfta förbundets mest prioriterade och viktiga frågor som våldsförebyggande arbete, pornografi och prostitution och accountability.

Unizon lyfter förbundets medlemmars kunskap och erfarenheter, har inverkan på nätverkens agendor och bedriver tillsammans med partnerorganisationer påverkansarbete på internationell och europeisk nivå. Det internationella arbetet ger erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande för Unizon och för förbundets medlemmar.

Projekt SAfE - Solidarity Action for Equality

SAfE är ett helhetsarbete mot mäns våld mot kvinnor i nära relationer i Ryssland som Unizon driver tillsammans med organisationen MÄN. 2017 var år 3 av projektets totalt 4 år.

Höjdpunkter:

Träning i Response-Based Practice, RBP, i Moskva för SAfE huvudpartners och regionala resurscentren från Nordvästra Ryssland

I samarbete med MÄN och Centre ANNA arrangerade Unizon en tvådagars RBP-träning för ryska huvudpartners och regionala resurscentren från Nordvästra Ryssland i april 2017 i Moskva. Träningen hölls av Allan Wade, grundare av RBP, och hade som syfte att ge en bred introduktion till RBP-metoden och de sätt RBP kan användas på områden som bemötande av våldsutsatta kvinnor och

barn, arbete med förövare, förebyggande av sexualiserat våld och påverkansarbete med fokus på språket och dess betydelse. Träningen var mycket uppskattad av deltagarna och de visade ett stort intresse för att fortsätta fördjupa sig i RBP. En av Unizons partnerorganisationer – Men of the 21st Century (M21) – började efter utbildningen att applicera RBP i sitt arbete med förövare. Läs gärna mer om RBP i kapitlet Språkets makt.

Vårdinge 2017

Vårdinge är ett årligt "Training Institute" som arrangeras inom ramen för SAfE-projektet för erfarenhetsutbyte mellan ryska partnerorganisationerna och Unizons och MÄN:s medlemmar i Sverige. 2017 var huvudtemat våldsprevention och workshops och föreläsningar var uppdelade i de tre huvudområdena: våldspreventivt arbete med unga, preventivt arbete med pappor och arbete med förövare som sekundär våldsprevention.

Working with Perpetrators European Network (WWP EN)

Unizon deltar aktivt i arbete med förövare internationellt. Unizons generalsekreterare Olga Persson är styrelseledamot i WWP EN:s och Unizon är en aktiv del i nätverkets arbetsgrupp Women's Services Working Group. I början av 2017 avslutade Unizon tillsammans med två andra deltagare i Women's Services Working Group arbetet med en kartlägningsstudie bland WWP EN:s medlemsorganisationer om medlemmarnas värdegrund och policys i arbetet med förövare och våldsutsatta samt de största utmaningarna i det arbetet. Under hösten gjorde Unizon och albanska organisationen Gruaja tek Gruaja en uppföljningsstudie med fokus på good practices i arbetet med förövare och våldsutsatta inom WWP EN. Slutrapporten publiceras under våren 2018. I oktober 2017 var Unizon på plats i Zagreb under WWP EN:s årsmöte. Unizon arrangerade ett panelsamtal samt en workshop med accountability som huvudtema.

Women Against Violence Europe (WAVE)

Under 2017 representerade Unizon Sverige i WAVE Advisory Board. Tillsammans med 12 andra av WAVE:s medlemmar bildade Unizon en ny arbetsgrupp – Working Group on Sexualised Violence (including prostitution and pornography) – och koordinerade gruppens arbete och aktiviteter. Under hösten 2017 genomförde arbetsgruppen en kartlägningsstudie bland WAVE:s medlemsorganisationer med fokus på hur medlemmarna definierar sexualiserat våld, hur och varför de jobbar med olika typer av sexualiserat våld samt vilka utmaningar de ser i sitt arbete. Slutrapporten publiceras 2018. I oktober 2017 valdes Aisha Mussa Gaas, verksamhetschef Somaya kvinno- och tjejjour samt vice ordförande Unizon, till styrelseledamot inom WAVE.

Dignity – Australien

Generalsekreterare Olga Persson deltog på konferensen Dignity i Australien i maj 2017 och var tillsammans med Peter Söderström, jämställdhet Gender Equality Vision, huvudtalare och höll seminarium om mäns våld mot kvinnor och mäns ansvar samt höll workshop om att stötta och stärka unga tjejer. Unizon träffade även aktivister som arbetar mot porrindustrin och för införandet av en svensk sexköpslagstiftning i Australien.

Internationella studiebesök

Under året tog Unizon emot flera internationella studiebesök:

Crisis Centre from Women (CCW) och Men of the 21st Century (M21), Unizon och MÄN:s partnerorganisationer i Ryssland. Huvudfokus under besöket var våldsförebyggande arbete med unga, prostitution och pornografi.

Svenska Burmakommittén – Aktivister från Burma med engagemang i mänskliga rättigheter, fredsprocess och kvinnorrätt. Unizons arbete, svenska sexköpslagen, lagen mot barnaga och mäns våld mot kvinnor i relation var fokus för besöket.

Förbundet tog även emot studiebesök från en kvinnoorganisation från Istanbul, Turkiet och från svenska institutet tillsammans med civilsamhällesorganisationer i Östeuropa.

FN-DAGAR

Internationella Kvinnodagen 8:e mars

Föreläsningar, ljusmanifestationer, tatueringar och zumba - Unizons över 130 kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer uppmärksammade internationella kvinnodagen den 8:e mars. Runt om i landet berättade jourerna om sina verksamheter och det dagliga arbetet med att stötta och skydda kvinnor och barn som utsatts för mäns våld och flera jourer anordnade ljusmanifestationer och öppet hus.

Unizon genomförde också 8:e mars-kampanjen Lön hela dagen, för sjätte året i rad. År 2017 slutade kvinnor få betalt för sitt arbete klockan 16:00, medan män fick betalt för hela sin arbetsdag mellan 8-17. Lön hela dagen är en sammanslutning av politiska kvinnoförbund, fackförbund och kvinnorörelsens organisationer. Tillsammans arbetar vi för att även kvinnor ska få lön hela dagen. Sedan rörelsen bildades har klockslaget flyttats fram från klockan 15:51 till klockan 16:00. Med den förändringstakten (1,8 minuter per år) når vi jämställda löner år 2050. Då har de flesta av dagens yrkesverksamma kvinnor gått i pension. I februari samlades rörelsen och bildade det nya klockslaget på Sergels torg i Stockholm och den 8:e mars spreds budskapet "Efter klockan 16:00 jobbar kvinnor gratis. Dags för #lönheladagen" i debattartiklar och på sociala medier.

Internationella Flickadagen 11 oktober

Orsaken till tjejers psykiska ohälsa är ofta mäns och killars våld, sexuella övergrepp och andra uttryck för ojämställdhet. På Internationella Flickadagen den 11:e oktober 2017 lyfte Unizon den tydliga kopplingen mellan mäns och killars våld och tjejers psykiska ohälsa. Media i hela landet rapporterade utifrån den enkät Unizon gjort bland medlemsjourerna. Unizon lyfte också tillsammans med Flickaplattformen, Make Equal och Kvinna till kvinna vikten av att kopplingen mellan psykisk ohälsa och sexism, trakasserier och sexuellt våld måste ligga till grund för allt praktiskt arbete i möte med unga såväl som för framtagandet av kunskapsunderlag och strategier.

Internationella dagen mot våld mot kvinnor 25 november

25:e november är FN:s internationella dag för avskaffandet av våld mot kvinnor. Runt om i landet arrangerade Unizons jourer ljusmanifestationer, föreläsningar och andra event. På Unizons ordförande- och ledarskapskonferens höll 100 kvinnorrättsaktivister som varje dag räddar liv en tyst minut för att hedra de kvinnor som dödats av en man de haft en relation med.

MEDVERKAN & ARRANGEMANG

Jämställdhetsdagarna

Våga diskutera porren och porrindustrin som det samhällsproblem den är. Ta samtalen i skolan om porren och koppla till skolans styrdokument, det är möjligt att ha porrfria skolmiljöer. Våga vara den som tar fajten och använd forskningen som stöd, den visar entydigt på kopplingen mellan mäns våld och porr – det var slutsatserna när Unizon höll seminariet "Porren – elefanten i rummet i våldtäktsdebatten" på Forum Jämställdhet 2017, Sveriges största nationella konferens om jämställdhet. "En feministisk vitaminkick", beskrev besökaren Huguín Hjaltadóttir Unizons seminarium. Unizon hade också en välbesökt monter, och över 200 personer fick Unizons rapport Porr och prostitution.

CSW – Commission on the Status of Women

Prostitution är inte sex och det är inte ett jobb. Det är mäns våld mot kvinnor, ett hinder för jämställdhet och ett brott mot kvinnors mänskliga rättigheter. Att motverka prostitution och porrindustrin är absolut nödvändigt för att vi ska nå jämställdhet och för att tillgodose alla kvinnors grundläggande rätt till ett liv fritt från våld.

På FN:s årliga kvinnokommission i New York arrangerade Unizon fullsatt seminarium om porr och prostitution tillsammans med det svenska CSW-nätverket. Panelen bestod av Julie Bindel, författare, Gail Dines, professor i sociologi Wheelock College Boston, Cherie Jimenez, Space International och Per-Anders Sunesson, Sveriges ambassadör för arbetet mot människohandel. Unizon deltog även på flera möten och seminarier samt gjorde studiebesök på en av USA:s första kvinnojourer, My Sisters Place, i Yonkers, New York.

Barnrättsdagarna

Den 25-26 april deltog Unizon på Barnrättsdagarna i Örebro. Temat för året var barn på flykt och förutom ett välbesökt bokbord höll Unizon tillsammans med Somaya Kvinnojour en uppskattad föreläsning om barn på skyddat boende som samtliga befinner sig på flykt från sina hem på grund av pappas eller styvpappas våld och den dubbla utsatthet som drabbar barn som tillsammans med sina mammor måste fly till kvinnojour och samtidigt befinner sig i asylprocess.

Almedalen

Unizon deltog på Almedalsveckan med seminarier om bostadssituationen för kvinnor och barn som tvingats fly mäns våld, män med makt talade ut om ansvar och tillsammans med Sveriges Kvinnolobby anordnade Unizon seminariet Porrfritt – hur kan företag agera för ökad jämställdhet på nätet? Ordförande Zandra Kanakarís och generalsekreterare Olga Persson representerade Unizon i flera paneler och möten. Unizon hade även tält på Hamngatan och flera Unizonjourer var på plats och arrangerade seminarium samt stod i Unizons tält.

Unizon arrangerade:

Bostad först, livet efter skyddat boende

Kvinnor bor allt längre på kvinnojourernas skyddade boenden, bostadsbristen gör att de inte kommer vidare och en av konsekvenserna blir att jourerna tvingas neka 7 av 10 nya kvinnor som söker skydd.

Att öronmärka bostäder för kvinnor och barn som utsatts för våld är en väg, men mer måste göras.

Medverkande i panel:

Carina Ohlsson, ordförande S-kvinnor

Emil Broberg 3:e vice ordförande Sveriges kommuner och landsting SKL

Andrea Ström (M) vice ordförande Socialnämnden Stockholm

Moderator: Zandra Kanakaris, förbundsordförande Unizon

Arrangör: Unizon och S-kvinnor

Män med makt talar ut om ansvar

Män med makt delar med sig av sina personliga erfarenheter av att arbeta med jämställdhet i vardagen och hur de tar ansvar för att öka jämställdheten. Vilket ansvar tar Riksidrottsförbundets ordförande Björn Eriksson för en jämställd idrottsvärld? Hur arbetar Kriminalvårdens generaldirektör Nils Öberg med att bryta kopplingen mellan män och våld? Hur har det påverkat inrikesminister Anders Ygeman's arbete att regeringen ska vara feministisk? Hur arbetar Jakob Grandin för ett nöjesliv där kvinnor kan känna sig trygga och ha roligt?

Medverkande i samtal:

Björn Eriksson, ordförande, Riksidrottsförbundet

Jakob Grandin, Kulturentreprenör

Anders Ygeman, Inrikesminister, (S) Regeringen

Nils Öberg, Generaldirektör, Kriminalvården

Moderator: Olga Persson, generalsekreterare Unizon

Unizon och Unizons jourer arrangerade eller medverkade i:

Porrfritt - hur kan företag agera för ökad jämställdhet på nätet?

Allt fler slår larm om hur pornografi påverkar relationer, psykisk hälsa, mäns sexuella våld och övergrepp. Hur kan telekomsektorn bidra till ökad jämställdhet på nätet? Möt företagen som leder vägen och diskutera gemensamma lösningar.

Medverkande: Johan Gustafsson, Nordisk Kommunikationschef, C-More, Lin Valenti, Channel Marketing Manager, F-Secure, Olga Persson, Generalsekreterare, Unizon.

Moderator: Clara Berglund, generalsekreterare, Sveriges Kvinnolobby.

Arrangörer: Sveriges Kvinnolobby och Unizon.

Unizon och Unizons jourer arrangerade eller medverkade i:

Mäns våld mot kvinnor i Sverige och i EU

Var tredje kvinna i EU uppger att de någon gång utsatts för fysiskt eller sexuellt våld. 2017 har EU-kommissionen ett särskilt stort fokus på mäns våld mot kvinnor. Nu när halva året har gått vill vi diskutera vad som gjorts och vad vi har kvar att göra. Zandra Kanakaris, ordförande Unizon, medverkar. Arrangör: 1,6 och 2,6-miljonersklubben.

När ska maskulinitetens sista högborg rivas?

Traditionellt maskulina egenskaper som heterosexuellitet, aggressivitet, styrka och känslokontroll ger fortfarande hög status inom idrotten. Glastaket för kvinnor är fortfarande kvar. Hur ska maskulinitetens högborg rivas? Styrda bidrag, kvotering, eller värdegrundsarbete? Olga Persson, Generalsekreterare Unizon medverkade. Arrangör: Riksidrottsförbundet.

Hur skydda brottsoffret när gärningsmannen är en anhörig?

De flesta brottsoffer har ingen kontakt med den som har utsatt dem för ett brott. Men vad händer när brottsoffer och förövare är anhöriga? Hur nå balans mellan gärningsmannens rätt och brottsoffrets skydd? Kriminalvården om arbetet med brottsoffersluss för relations- och sexualbrottsdömda. Catarina Gustafsson, Verksamhetsansvarig kvinno- och tjejjouren i Jönköping samt styrelseledamot Unizon, medverkade. Arrangör: Kriminalvården.

Film som förändrar

Våld i nära relation är ett av Sveriges största samhällsproblem. Det är ett komplext förtryck som sker bakom stängda dörrar, där det kan vara svårt att nå de drabbade. Kan vi med film som verktyg öka förståelsen och kunskapen kring våld i nära relation för att bättre kunna hjälpa våldets offer? Kortfilmsfestival i arrangemang av Se barnen, Trots kvinnojour och IKKR Kvinnojouren Nina.

Våldtäkt – stigmatiserande eller stärkande?

Sexualbrottskommittén presenterade hösten 2016 sitt betänkande. I utredningen läggs ett förslag fram vilket innebär att ordet våldtäkt ska slopas och istället ersättas med sexuella övergrepp. Föreningen Tillsammans anser att ändringen görs på bekostnad av dom utsatta, vilket är oacceptabelt. Arrangör: Föreningen Tillsammans.

Utbildning i inkluderande bemötande

Unizon, RFSL:s brottsofferjour och BOJ Brottssofferjouren Sverige, har sedan flera år tillbaka samverkat för att höja kunskapen om våld mot, och i, LHBTQ-personers relationer. Under 2017 togs en kort informationsfilm fram i samverkan mellan organisationerna. 24:e november deltog cirka 100 personer på en nationell heldagsutbildning med fokus på inkluderande bemötande.

Unizon deltog även och arrangerade seminarium på följande arrangemang:

IBD – Internationella Brottsofferdagen

Unizon är en av medarrangörerna till Internationella Brottsofferdagen och 2017 arrangerade Unizon seminariet "Porren – katalysator och inspiration till mäns sexuella våld mot kvinnor". Dokumentären Pornland visades och följdes av kort föreläsning av kriminolog och barnrättsexpert Nina Rung, samt samtal med Jenny Holmberg, terapeut, 1000 Möjligheter.

Stockholm Pride

"Kvinnor- och tjejjourer räddar liv – utan homo- och transfobi" - Unizon gick sommaren 2017 sedanvanligt i paraden på Stockholm Pride tillsammans med ett tjugotal medlemsjourer och peppiga, feministiska musikföreningen Rriotsamba.

NKVM

Nordiska Kvinnor mot Våld arrangerades 2017 på Island och Unizon och flera medlemsjourer deltog. Temat var våldsutsattas synpunkter, behov och roller och ATIM Kvinno- och ungdomsjour höll ett seminarium om "Papperslösa kvinnor och barns rätt till stöd och skydd". HOPP Stockholm och Rise höll tillsammans med Wonsa seminariet "Att läka psykologiska och själsliga skador efter incest och sexuella övergrepp" och Unizon lyfte det våldsförebyggande arbetet och vikten av att arbeta mot

porrens skadeverkningar på seminariet "Unizons våldspreventionsguide – att förebygga mäns och killars våld ur ett jourperspektiv".

Socionomdagarna

Unizon höll i föreläsningen Kvinnofridsbarometern 2017 – hur är kommunerna rankade? och hade en monter som var välbesökt under hela mässan. Flera Unizonjourer deltog med egna montrar.

WAVE

Unizon deltog på den 19:e konferensen arrangerad av WAVE, Women Against Violence Europe. Unizon deltog i seminariet "Young people and sexualized violence" och Aisha Mussa Gaas, verksamhetschef Somaya kvinno- och tjejjour samt styrelseledamot i Unizons förbundsstyrelse, valdes in i WAVEs styrelse.

Våldsprevention 2017

I december 2017 arrangerade Unizon, MÄN, MUCF, SKL och Länsstyrelserna konferensen Våldsprevention 2017. Unizon deltog som moderatorer, paneldeltagare och seminariearrangör och lyfte bland annat porrens påverkan på seminariet "Porren – elefanten i rummet". Unizonjourerna Novahuset, Huddinge Tjejjour, Kvinno- och Tjejjouren i Jönköping, Somaya och Juventas ungdomsjour höll också uppskattade seminarier under konferensen.

WWP

I oktober 2017 var Unizon på plats i Zagreb under Working With Perpetrators European Networks årsmöte. Unizon deltog i ett panelsamtal med accountability som tema, och arrangerade en workshop, "Doing Gender Equality in Practice". Unizons generalsekreterare Olga Persson sitter också i WWP EN:s styrelse.

Youth EQ

Kalmar kommun arrangerade 2017 för första gången Youth EQ, en nordisk jämställdhetskongress med ungdomsperspektiv. Unizon deltog med monter och seminariet "Porren – elefanten i rummet". Filmen Pornland visades och följdes av ett panelsamtal med jämställdhetsansvariga, forskare, lärare och Unizons medlemsjourer Föreningen Storasyter och Huddinge Tjejjour.

Framåtblick 2018, Zandra Kanakarís, ordförande Unizon

2018 har börjat med en flygande fart. För oss i Unizon väntar både gamla och nya utmaningar. Det gäller att förvalta kraften från #metoo och fortsätta kämpa, varje dag, även då medias uppmärksamhet slocknat. Vår styrka att nöta och arbeta på varje dag, som vi alltid gjort, behövs extra mycket nu.

I en tid av stora förändringar på vårt område, där mäns våld mot kvinnor riskerar att osynliggöras i välvilligt könsneutrala kontexter så är det av största vikt att vi synliggör strukturer och benämner våld för vad det faktiskt är. Samhället måste klara av att hålla fokus på både struktur och individ samtidigt.

En annan viktig utmaning under kommande år att fortsätta framhålla vår särart, vikten av jourrörelsen som en politisk röstbärare för tusentals kvinnor och barn. Vinstdrivande aktörer har inte uppdraget att synliggöra kvinnors och barns utsatthet och genomdriva samhällslig förändring medan vi i jourrörelsen ser det som en av våra främsta uppgifter. Om vi inte hade haft jourrörelsen med dess röstbärande funktion är min övertygelse att vi idag skulle stått utan både kvinnofridslagstiftning och sexköpslag. Den starka och viktiga utveckling som skett på området mäns våld mot kvinnor är till stora delar tack vare att vi i Sverige haft och har en så livskraftig jourrörelse. Detta är något som vi måste vakta och värna. För vi är inte klara än, mycket återstår att göra innan vi har uppnått ett jämställt samhälle fritt från våld.

En av de enskilt viktigaste åtgärderna för att uppnå vårt mål är att begränsa mainstreamporrens skadeverkningar. Jag önskar att det var ett arbete som jag inte behövde skriva om i en framåtblickande text utan att det redan skulle vara åtgärdat. Men vi har långt kvar, och det är bråttom. Vi har redan en hel generation unga som vuxit upp med en extremt våldsam, avhumaniserande och kvinnohatande pornografi konstant närvarande i sina liv. Vi ser nu att andra länder vidtar åtgärder och Unizon kommer fortsätta strida för att Sverige ska gå samma väg. Vi måste alla våga se att porren är bärare av exakt de normer och värderingar som sanktionerar mäns våld mot kvinnor. Alla våra satsningar på våldsprevention är lönlösa om vi inte kritiskt adresserar porren och begränsar åtkomsten för våra barn.

Vi behöver också fortsätta påvisa vår roll som kunskapsbärare. Mäns våld mot kvinnor är ett kunskapsområde. Det är inte åsikter utan fakta och samlad kunskap från ett pågående intensivt arbete under 40 års tid. I en tid av "fake news", faktaresistens och självutnämnda "experter" är det helt avgörande att den kunskap som Unizon som förbund har, med sina över 130 medlemsorganisationer, tas tillvara.

Mycket återstår att göra men är det något som föregående år visat så är det att när vi går samman så kan vi förändra mycket. Låt oss fortsätta på den inslagna vägen, låt oss tillsammans fortsätta kämpa för ett samhälle där kvinnohatet inte sanktioneras och där barn får växa upp utan begränsande och skadliga normer. Låt oss tillsammans fortsätta kampen för ett jämställt samhälle fritt från våld!

Zandra Kanakaris, ordförande Unizon

BILAGOR

Årsplan 2017

Förteckning av medlemmar

Årsredovisning innehållande ekonomisk berättelse och revisionsberättelse